

O caixa o capsa

Les paraules *capsa* i *caixa* no signifiquen exactament el mateix, tot i que els límits entre els dos termes no sempre són clars.

Les diferències principals afecten la grandària, la forma i els materials amb què es fabriquen.

Capsa

Sol estar feta de materials diversos, com ara cartró, fusta o vori, pot ser rígida o flexible, té una tapa (solta o agafada), i té forma variable però acostuma a ser petita.

capsa de bombons

capsa de colors

capsa de sabates

Media Guru / Shutterstock.com

Caixa

Generalment és de fusta, de forma rectangular, amb el fons i la tapa clavats i té una certa grandària. Normalment es fa servir per a transportar i emmagatzemar tota mena d'objectes i per a les mudances.

caixa d'eines

caixa de cabals

embalar els llibres en caixes

Hi ha molts conceptes que s'expressen utilitzant aquests dos termes, amb uns significats més específics.

Amb el terme *capsa*.

Capsa de música: capsa que reproduïx peces musicals per un mecanisme interior.

Capsa de Pandora: font de desgràcies.

Capsa xinesa: instrument de percussió que consisteix en una fusta rectangular buida que es percudeix amb una baqueta de fusta.

Amb el terme *caixa*.

Caixa alta o majúscula: lletra d'escriptura més gran i sovint de forma diferent que la minúscula corresponent.

Caixa baixa o minúscula: lletra d'escriptura més petita i sovint de forma diferent que la majúscula corresponent.

Caixa d'escala: conjunt de parets que limiten l'escala.

Caixa d'estalvis: establiment que rep fons en dipòsit i els administra.

Caixa de morts: taüt.

Caixa forta: caixa de material molt resistent on es poden guardar diners, documents, objectes de valor, etc.

Caixa negra: aparell blindat que enregistra les dades tècniques del vol d'un avió per tal que en resti constància en cas d'accident.

Així mateix, la paremiologia catalana està farcida de frases fetes i locucions que inclouen aquestes termes:

Ser una capsa de sorpreses: quan algú o alguna cosa és molt sorprenent.

Semblar que acaba de sortir de la capsa: es diu d'algú que va molt mudat.

Carregar amb el mort i amb la caixa: fer caure damunt algú la culpa o responsabilitat.

Estar en caixa: estar bé de salut.

Fer caixa: fer l'inventari de la disponibilitat immediata de la tresoreria d'una empresa en un moment determinat.

O caixa o faixa: expressió que s'usa quan s'ha de prendre una decisió arriscada, jugant-s'hi el tot pel tot.

Obrir la caixa dels trons: dir o fer alguna cosa que provoca una forta oposició o un escàndol.